

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACTIA SI
ADMINISTRATIA
Str. Romanului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Congresul Presei.

Duminecă s'a deschis la București primul congres al presei române.

Și acest congres al presei libere din România liberă și întregită a fost nevoit să se ocupe de libertatea presei amenințată de noua Constituție care-și așteaptă intrarea în viața neamului românesc unit.

Cum? Răstrângerea libertății presei, a libertății gândului tipărit, materializat, pentru care s'au dat atâtea lupte, pentru care a curs atâta sânge?

S'au uitat oare serviciile imense pe cari presa le-a adus binelui public?

Nu! Nu putem crede, nu putem admite ca această libertate să fie îngădită!

Mai ales în timpurile noastre de decădere morală, avem nevoie neapărată de-o presă liberă, tare, eroică, generoasă, de-o presă de sacrificiu, care să nu acopere nimic, să nu crute nimic, să nu se teamă de nimic!...

Guvernării cari vor încerca să aducă legi vremelnice împotriva acestei libertăți, vor găsi în fața lor pe toți muncitorii gândului, cari, pentru ideile lor curate, sănătoase și drepte, vor înfrunta chiar și temerile acestei Românii pe care o iubesc. Imai presus de toate și pe care o visează — nouă, puternică, luminată, înfloritoare.

Turcii cer suveranitatea Strămtorilor.

LAUSANNE. — În cererile aliaților situația creiată e considerată ca foarte critică.

Comisia delegată în chestiunea Strămtorilor a ținut ieri ședință sub președenția Lordului Curson.

Ismet Pașa, a comunicat că Adunarea națională din Angora pretinde pentru Turcia suveranitatea asupra Strămtorilor.

Curson a răspuns la cererea Turcilor, că această chestiune nu e în conformitate cu programul conferinței.

Cicrin își exprimă regretele sale că Rusia a fost exclusă de la discuția celorlalte chestiuni.

În ce privește Strămtorile, cere libertate deplină pentru vapoarele comerciale și excluderea vaselor de război.

În acest scop dorește ca Turciei să i-se acorde și recunoască dreptul ca să construiască fortificații de-a lungul Strămtorilor.

Cicrin constată apoi că ocupația permanentă a strămtorilor și a Constantinopolului, înseamnă pentru Turcia un pericol.

Duca, ministrul nostru expune punctul de vedere al României, care cere ca Marea Neagră să fie liberă. Înțelege îngrijorarea Turcilor dar trebuie să apară și interesele aliaților.

Dsa mai arată că internaționalizarea Dunărei nu are nici un rost dacă Marea Neagră nu e liberă.

România cere neutralitatea Strămtorilor și în legătură cu drumul liber al vapoarelor comerciale, demilitarizarea litoralului Strămtorilor.

Stambulinski expune punctul de vedere al Bulgariei, iar Venizelos pe al celui al Greciei.

Lordul Curson constată, că dorințele Turcilor au fost expuse de Cicrin iar nu de Ismail Pașa.

Turcii nu lucrează în interesul lor dacă doresc să încerce să exercite o presiune, ei din potrivă ei periclitează interesul conferinței față de care se pare că nu au încrederea și respectul cuvenit.

Privitor la aceste expuneri aliații se vor consfătuși separat.

După conferință Lordul Curson, Barjere și Garoni au avut o consfătuire îndelungată. Ismet Pașa a declarat, că respingerea punctului de vedere turcesc, atinge suveranitatea Turciei.

Delegații aliaților regretă această atitudine încăpăținată și neașteptată a turcilor, atitudine care va aduce conferința într-o situație foarte critică.

În general se constată că pacea se va putea salva numai prin o strânsă înțelegere a aliaților.

(Ag. Rador).

Mai multă urbanitate!

În lumea politică se atribue mare importanță hotărârii Partidului Național de a-și întinde organizația în toate regiunile țării. Adunarea recentă de la Cluj a comitetului de o sută și parlamentarilor Partidului Național a făcut un pas însemnat în evoluția acestui partid. Declarația dlui Iuliu Maniu că Unirea n'a însemnat o izolare pe provincie, o protejare exclusivă a intereselor Ardealului, ci îmbrășsarea intereselor întregii țări, legarea pe vecie a sortii ardelenilor de soarta românilor de pretutindeni și la bine și la rău, marchează noua cotitură istorică în viața Partidului Național.

Sperăm că dela această dată, relațiile dintre partidele noastre politice să fie mai urbane, căci tolba cu săgeți s'a împușcat. De aci înainte regionalismul încetează de a mai fi un argument de vrăjmasie și atac.

Dorința oamenilor de bine nu poate fi decât introducerea moravurilor mai civilizate în viața politică. Azi în toate părțile se face bilanțul moral dezastruos al celor patru ani dela Unire. Înainte cu patru ani câtă înțelegere frățească, solidaritate și bucurie. Acum câtă vrajbă și păcănită sufletească. Ura a fost alimentată sistematic mai ales pe tema regionalismului, și senzația generală era că între Ardeal și vechiul regat s'a produs o prăpastie adâncă, peste care nu se mai poate trage puntea armonizării intereselor. Fantoma regionalismului a dispărut, și cu ea și teama ce începuse să stăpânească opinia publică a vechiului regat că Ardealul se îndrumă spre o izolare menită să aducă o atingere sentimentului de unitate sufletească.

Lupta deschisă la București de Partidul Național, va face dovada vitalității acestui partid. Opinia publică serioasă cere ca lupta dintre partide să rămână la un nivel ridicat, pe terenul principilor, și să nu se coboare la trivialități și personalități lignitoare ce anihilează orice început de consolidare temeinică a țării și de ameliorare a vieții politice.

Cu prilejul noii etape în evoluția Partidului Național țara așteaptă să se facă un pas înainte în relațiile reciproce dintre partide. Mai multă urbanitate, mai puțină vrajbă!

Congresul Presei.

ZIUA I.

BUCUREȘTI. — Cu mare solemnitate s'a deschis ieri dimineață la orele 10 congresul presei române. Serbările au început cu inaugurarea căminului sindicatului ziaristilor.

Au luat parte la această festivitate: generalul Angelescu mareșalul palatului regal, ministrii: Mărzescu, Văitoianu, Florescu și Vintilă Brătianu precum și numeroși reprezentanți ai vieții politice.

După serviciul divin oficiat de mitropolitul Miron Cristea, congresul s'a întrunit sub președenția dlui C. Bacalbașa. Dsa a arătat rostul congresului și importanța morală și răspunderea pe care o are presa.

Au vorbit apoi: Dnii C. Mile și Streitmann.

În numele ziaristilor din Ardeal a vorbit d. Agârbiceanu accentuând necesitatea înțelegerii și solidarității ziaristilor, a apelat cerând o mai strânsă legătură colegială. În numele guvernului a vorbit d. ministru al muncii, Mărzescu, despre chemarea presei.

După masă, d. D. Tomescu, directorul ziarului „Infrățirea” din Cluj a ținut o conferință despre situația morală a presei.

ZIUA II.

BUCUREȘTI. — În ședința de azi congresul a fost prezidat de d. Agârbiceanu.

D. Bacalbașa, președintele asociației presei române, a vorbit despre libertatea presei, protestând împotriva restricțiilor ce se intenționează a se face. Conferința dlui Bacalbașa a dat naștere unei discuții aprinse.

După aceasta ia apoi președenția d. Pan Halipa, președintele sindicatului ziaristilor din Basarabia; d. R. Demetrescu vorbește despre raportul ce trebuie să existe între autorități și presă. D. Dașcovici vorbește despre raporturile dintre presă și industria tiparului.

Expunerile dlui Dașcovici sunt urmate de un viu schimb de păreri, între cari d. Paucherof arată situația specială în care se găsește presa din Ardeal. D. Costaforu, vorbește pentru suprimarea taxelor vamale pentru hârtia de ziar.

Seara a avut loc o reprezentare de gală la Teatrul Național, dată în onoarea congresistilor.

Trupa Marioara Voiculescu la Arad.

Compania dramatică a Doamnei Marioara VOICULESCU, va da în sala Teatrului Orașene din Arad, în seriile de Sâmbătă 16 Decembrie, Duminecă 17 Decembrie și Luni 18 Decembrie trei reprezentații, pentru cari aproape că nu se mai găsesc bilete.

În prima seară se va reprezenta „Nora” celebră lucrare a lui Ibsen, în a doua „Hotul” de Bernstein, și în a treia seară „Salomea” puternică dramă a lui Oscar Wilde, având în rolurile principale lângă marea Marioara Voiculescu, pe Vasile Leonescu și Ion Sârba cunoscuți dela Teatrul Național din București, Anul Economu, d. Iascu, Victor Bumbestii, d-soara Sandu și alții cari completează în mod demn cea mai bine încheiată trupă, din câte au venit anul acesta în Arad.

Biletele la Bibliotecă Diecezană, și în seriile anunțate la casă; spectacolele vor începe la 9 fix.

Universitate populară în Arad.

Apel

Experiența tuturor vremurilor și mai ales aceea isvorâtă din cumplitele primejdii ale marilor și ultimului război, a dovedit că numai acele popoare pot să-și asigure existența și dezvoltarea lor, numai acelea sunt cu adevărat puternice și sigure de un viitor multumitor, care pe lângă bunăstare materială intrinsecă și o pregătire sufletească câștigată prin o instrucție și educație temeinică, răspândite până în straturile cele mai adânci ale neamului. O seamă de intelectuali de deosebite ramuri de activitate din orașul nostru, pătrunși de convingerea, că în lupta pentru existență individul care reușește mai bine e totdeauna cel mai bine pregătit pentru viața socială și națională, adică cel mai luminat și cel mai stăruitor la muncă, că societățile în care știința de carte e cât mai dezvoltată și răspândită sunt cele ce propășesc mai repede și sigur, pătrunși de nobila misiune ce o au, ca buni patrioți, de a contribui din toate puterile la înaintarea și întărirea culturii naționale în aceste timpuri de margine ale neamului românesc, au hotărât să-și inchine timpul liber de care dispun pentru întemeierea unei *Universități populare* în orașul Arad, la care să primească, prin prelegerile ce se vor organiza, lumina și căldura adevărului toți cei dornici.

Această instituție mult așteptată, are patrioțica menire de-a completa cultura generală a maselor populare, care au fost împiedecate de a urma la școli mai înalte cursurile respective, de a ține la curent cu ultimele cercetări de specialitate pe cei de anumite profesii, la lucrul cu puteri necesare la educațiunea morală, socială și națională a tuturor cetățenilor spre a fi în stare totdeauna să pătrună și să deslege prin ajutorul științei, toate problemele vremurilor grele prin care trecem și a contribui astfel în cea mai largă măsură la pregătirea unei opinii publice conștiente într-o adevărată democrație.

Universitatea populară pune pe frontispiciul ei lupta contra întunecului păcii și a urâtului moral.

Organizatorii acestei școli superioare de învățământ și educație națională, fac o călduroasă chemare către toți muncitorii de orice breaslă și de orice categorie, bărbați și femei deopotrivă, către toți cei însetați după lumina adevărului, către cei ce doresc să se pregătească din ce în ce mai bine spre a fi la înălțimea datoriei ce le impun vremurile de azi, ca să participe cât mai numeroși și cu cel mai mare zel atât la inaugurarea ei, care va avea loc *Dimineață în ziua de 10 Decembrie n. c. la ora 5 în sala festivă a liceului Moise Nicoară*, cât și la cursurile ce se vor fixa. Prin aceasta ei vor face cea mai curată operă patrioțică, folosind și lor înșile și societății.

Cursurile ce se vor ține de două ori pe săptămână, în amfiteatrul cabinetului de fizică dela liceul Moise Nicoară din Arad, sunt:

1. Limba și lit. rom.

Din Istoria literaturii române, prof. dr. Speranța Ionescu prof. la șc. normală pentru învățătoare.

Poezia lirică română prof. dr. Elena Damian prof. la liceul de fete.

Descălecatul cultural a lui Gh. Lazăr, prof. N. Păușești, procuror.

Epoca „Semănătorului”, prof. let. St. Bălcești.

Curs de ortografie prof. T. Mager, școala normală de băieți.

2. Literatură franceză în secolul XIX, prof. E. Costandachi, prof. șc. medie de fete Arad.

3. Istoria Românilor prof. St. Ciuceanu, prof. liceul Moise Nicoară Arad.

4. Geografia României prof. St. Manciulea, prof. liceul Moise Nicoară Arad.

5. Drept:

Curs de economia politică, prof. Dr. Iuliu Boca, prof. șc. sup. de comerț Arad.

Curs de educație cetățenească, prof. St. Ciuceanu.

Filosofia dreptului, prof. Al. Meculescu, prim procuror Arad.

Curs de sociologie, prof. N. Păușești, procuror Arad.

6. Lectii de psihologie prof. A. Crișan, liceul Moise Nicoară.

7. Științe exacte:

Din lumea bacteriilor, prof. Nestor Blaga, liceul Moise Nicoară.

Lectii de biologie prof. C. Langier, prof. șc. normală pt. inv. Arad.

Structura materiei în lumina fizicii moderne prof. A. Crișan.

Din științele tehnice prof. ing. Băltoanu, școala de arte și meserii.

Curs de astronomie populară prof. I. Dumitriu dela liceul M. N.

Noii teorii cosmogonice prof. Fl. Ionescu, prof. șc. normală Arad.

8. Din istoria artelor, prof. St. Ciuceanu.

9. Curs de medicină populară, dr. V. Cuen, medic-șef al orașului.

Din progresele medicinei: dr. St. Albu, directorul inst. obstetric Arad.

Arad, 5 Decembrie 1922.

DIRECTIUNEA.

Indemn.

Acum, când fericeala nu-i floare s'o nelegi.
Că luptă înfricoșată cu vechi fără-de-legi:
Când trebuie să scornești în sânge și în serum
Și în sânge să dai viața cununii de pe drum,
O trudă să vă poingă din ce în ce mai tare:
Aprinderea luminei pe noile altare.

Să nu vă fie visul năi brațul kovăgheie,
Să nu priviți credința cu suflet prepușenie.
Deschide-ți larg ochelul iubirilor și-al urii...
In voi, deslănțuite, puterile naturii
Rupând mirajul foamei, pioșghița înfățișării
Să vă împărtășească din tainele orărei.

Azi lumea vechii idoli cu scârbă' și-i aruncă.
Păstrați-vă doar unul: tăcuta, aspra Muncă.
Ea singură rămâne când toate se dărâmă
Să-și scrie legiuirea pe tablele de-aramă.
La ea să cereți sprijin, să vă călăți puterea.
De pieptul ei să-și spargă cumpliiți pumnii
[Durerea.]

Mergând către pământul sfânt al făgăduinții
Isbiți în plin chibăr piatra cu vergile voinei:
In inima pustiei loviți fără erutare
Să tremure adâncul de apriga chemare:
Atunci din stâncea mortii, vedea-veți ea profetii
Tăsnind vijelioase isvoarele Vietii!

V. VOICULESCU.

Muzee pentru vechile odăjdii bisericești.

Odăjdile bisericești scoase din uz, din care unele au vechime de pe la sfârșitul secolului al XVI, în urma propunerii și hotărârei dlui prof. Iorga, vor fi strânse și depuse spre păstrare într-un muzeu care se va deschide în București.

Este în aceste odăjdii un pretios element de artă care are o deosebită importanță, și a le lăsa în voia întâmplărei prăfuite, mucețite și aruncate ca astăzi prin biserici și prin mănăstiri este o mare pierdere și un adevărat păcat.

Această expunere de motive de către d. N. Iorga însoțită de un proiect de lege din inițiativă parlamentară, va face ca primul muzeu — depozit de odăjdii să se înființeze în București la vechia clădire a bisericii Sf. Vineri, putându-se înțemeia apoi sucursale în Iași, Cernăuți, Chișinău, Sibiu și Blaj.

CRONICĂ TEATRALĂ

O batjocură a artei.

Luni, după amiazi, trecând întâmplător prin fața teatrului orașenesc, am fost informat că niște artiști din vechiul regat, dau un festival de binefacere „în beneficiul dnei Elena Petheu artistă lirică cu concursul artistului K. Andrutzos și a mai multor artiști”.

O febrilă curiozitate m'a îndemnat să aflu la acest festival și, plătiind 25 lei pentru un loc din ultimele bănci, am intrat înăuntru. Cu mare surprindere am văzut sala plină de eleve și funcționari, logile de doamne, balcoanele de elevi și galeriile de soldați. Pe scenă, o doamnă voluminoasă cu o perucă albă în cap, cu rochiță până la genunchi, cu bratele goale și decoltată peste măsură, cânta într-un mod detestabil romane vechi de dragoste.

Era doamna, presupusă văduva de război care îmbrăcată în doliu, a colindat instituția de instituție, s'a plâns că n'are ce mânca nici ei nici copii săi, ca pe urmă, să stoarcă dela bieți funcționari și școlari câte 50 și 25 lei pe un loc az când un ou costă 3 lei, un kgr. untură 70 lei și când dna Petheu a esit pe scenă în 5 toalete diferite ca să compromită în fața străinilor și a la graul românesc.

M'am întrebat atunci cu mirare cum, prin minune a putut această doamnă, fără să pun vre-un aviz pe stradă, să adune atâta lume la un loc ca să-și bată joc de ea, m'am întrebat cine avut inspirația nefericită să autorizeze pe această doamnă să joace în Ardeal, cum a putut primăria să-i acorde sala în urma atâtor păcăleli, cine îndemnat pe școlari să meargă să asculte acest mizerabil spectacol din toate punctele de vedere.

M'am întrebat: dar mi-am propus să am răbdare până la fine și să ascult întreg programul.

După scârțâitorul final al ultimei romane urmat vodelul într'un act „Politica în căsnicie înecat de dna Petheu și dnu Andrutzos.

Îi dăm subiectul ca să-l cunoască și acei care au autorizat pe acești cabotini să se prezinte în astfel de piese în fața o sută de elevi și eleve: femei usurică se căsătorise cu un bărbat „moale” și petrecea cu un verșor al ei în timp ce soțul sta acasă și avea grije și de bucătărie.

Când termina banii venea să stoarcă dela bărbat prin lingusiri și amenințări. Un prieten al sotului, doritor de bine, îi trimite ca talisman un ciomag cu care s'o bată ca s'o aducă pe cale dreaptă. După multe scene idrate și pline de cântece trivializate soții se împacă.

Întrebăm onor. inspectoratul artelor ce crede despre piesele cu asemenea conținut, ce crede despre perlele literare cuprinse în piesă ca ex.: „eu îi fac toată noaptea semn și el... de lemn” sau „să iubești al dracului când ești năr că pe urmă îi duci dorul” sau „nu vezi că ești cât o batoză” sau „mă chiamă Făcălet” și altele multe.

Ce crede despre acești vagabonzi și excre ai artei, care nici nu știu măcar bine românesc despre acești artiști de circ sau de mozi, deslășirea pe scenă, a dlui Andrutzos cu cămașă scoasă din fundul pantalonilor, în care stătea 20 minute, până când partenera sa trăgea de ea, scoate un prosop lung. Artistul nu-și pierde însă cumpătul și luând din nou prosopul din mână parteneră, se întoarce cu spatele la public ridică haina și introduce din nou prosopul acolo unde l'a scos scumpa-i patroană! Ce crede inspectoratul despre asemenea artiști trimisi la facă propagandă românească în fața școlarii, cu asemenea piese potrivite pentru cele mai nice varieteturi?

Și dnu ministrul al Instrucției publice trimis săptămânal ordine pentru supravegherea și a educației tineretului școlar.

Rugăm deci pe această cale autoritățile drept, în numele tuturor românilor ardeleni, regăteni din Arad să nu mai autorizeze pe propagandă în Ardeal decât trupe bune, ce

Zilnic concertează renumita muzică a lui DAVID KOZAK la Restaurantul Cornul Vânătorului
Deschis până dimineata.

INFORMAȚIUNI.

Se invită părinții școlărilor de la liceul „Moise Nicoară”, să controleze carnetele de note, pentru a se informa despre progresul în studii al copiilor lor în trimestrul întâi al anului școlar curent. — Direcțiunea liceului.

D. inspector general Georgescu s'a reîntors ieri de la București, unde a fost cum se știe, reținut în chestiuni oficiale pentru mai multe zile.

Publicul care a asistat la festivalul de ieri al dnei Petheu, revolta de nerusinare cu care această doamnă s'a prezentat pe scenă cu piese de varieté, și scos din răbdare de jocul mizerabil al celor doi artiști, a sfârșit prin a-i huidui și a pune astfel capăt spectacolului.

Manifestația ostilă de ieri, a dovedit vagabonzilor, că răbdarea publicului a ajuns la limită și că de acum înainte nu va mai tolera nici unui cabotin suirea pe scena Teatrului Orășenesc.

Societatea „Graul românesc” de curând constituită pentru a purta de grije românilor rămași peste hotare, a hotărât să trimează o delegație la primul ministru, spre a-l ruga să intervină ca Serbia și Grecia să respecte angajamentele din tratatul de la 1913, cu privire la drepturile românilor din Macedonia.

Luni, în ziua de „Intrarea în biserică” a avut loc în comuna Sîria sărbătorirea zilei de 1 Decembrie 1918, în „Casa Națională”. D. dr. Dumitru Cosma, medic în Arad a ținut o conferință despre însemnătatea zilei, despre educația cetățenească etc. A luat parte un public numărând de intelectuali și țărani.

Între stațiile Băicoi și Buda 20 de vagoane cu petrol s'au desfacut de locomotivă la urcșul unei pante și alunecând spre gara Buda, au deraiat stricând linia.

În urma deraierei, petrolul din cisterne s'a aprins și flăcările amenință clădirea și magazinele gării.

Mai mulți oameni de serviciu, au căzut victimă acestei nenorociri.

În Oradea-mare, a înecat din viață Zoltan Körösi, redactorul ziarului Ellenöök.

Dr. Nicolae Lupu, după o ședere de mai mult de o lună de zile în America, a plecat din New York spre România.

Directorii institutelor financiare din localitate au avut Duminică dimineața o consfătuire în chestia înființării sindicatului băncilor din Ardeal. Au luat parte la această consfătuire și mai mulți directori de la băncile din Timișoara. Nu s'a luat decamdată nici o hotărâre, urmând ca discuțiile să fie continuate la Timișoara.

8 Decembrie 9

CONCERTUL Bo18

aristului violinist cu reputație mondială

GEORGE ENESCU

va avea loc la Palatul Cultural în zilele de 8 și 9 Decembrie seara la ora 8 și jum.

Bilete la Papetăria H. Bloch.

x Dau ore din limba germană și franceză pentru începători și avansați cu explicații în limba română. Adresa la Administrație.

x JEAN GOLDBERG cunoscutul profesor de limbi străine str. Eminescu Nr. 9. Et. II., a creiat o metodă cu totul deosebită de celelalte după care predă într'un mod ușor și practic în cel mai scurt timp limba franceză, engleză, germană și română, pe baza filologiei comparate astfel încât elevii n'au nevoie de a învăța gramatică după cărți deoarece legile limbii și toate regulile se nasc în spiritele elevului prin aplicarea lor în conversațiuni sistematice.

x SOCIETATEA DE CONSUM - BURENENI, caută conducător de prăvălie. Reflectanții, cu indicarea pretenziunilor, să-și înainteze ofertul până la 20 Decembrie. — DIRECȚIUNEA.

Politia a prins pe autorul spargerilor din timpul din urmă.

În timpul din urmă numărul spargerilor a sporit în Arad. Urmărirea poliției pare zădărnice, autorii reușeau să rămână nedescoperiți.

O nouă spargere a făcut însă ca poliția să facă lumină în chestia mai multora din aceste spargerii.

Eri dimineață secretarul comunei Murășel a reclamat poliției că i-s'a furat o potcoavă magnet de la ferestru. S'au luat imediat dispoziții pentru urmărirea autorului furtului.

Pe la amiază agenții poliției au reușit, în baza indicațiilor primite să-l descopere pe hoț. Acesta este Janto Francisc unul dintre cei mai periculoși spărgători ai Aradului.

Spărgătorul Janto venia chiar pe malul Murășului și avea în mână potcoava-magnet ducându-o probabil ca să o valorifice, când agenții poliției au dat peste el. Ne mai putând tăgădui faptul furtului, spărgătorul a fost înaintat prefecturii poliției unde a recunoscut că a săvârșit în vremea din urmă 6 spargerii, astfel în Calea Saguna, str. Savo Raicu, Rahovei, Grivitei și altele.

Poliția continuă cercetările în chestia spargerilor recunoscute de Janto, care probabil mai are și altele pe conștiință.

BURSA.

ZÜRICH, 5 Decembrie. — Inchiderea. — Berlin 00650, Amsterdam 21050, New-York 530, Londra 2404, Paris 2404, Paris 3710, Milano 2665, Praga 1685, Budapesta 23, Agram 180, București 335, Varșovia 350, Viena 76, coroane austriace 76.

BUCUREȘTI, 5 Decembrie. — Inchiderea. — Paris 1122, Londra 725, New-York 161, Italia 796, Elveția 30, Praga 506, Viena 2275, Berlin 195, Budapesta 675, Valute: Mărci 225, funți sterline 718, franci francezi 1115, franci elvețieni 2950, lire italiene 785, dinari 235, dolari 159, coroane austriace 26, coroane maghiare 675, socol 495.

ARAD, 5 Decembrie. — Devize: dolari 161, mărci 00250, Socol 5, dinari 2.30, franci francezi 11.30, cor. ungare 0075. Plăți: Budapesta 14.75, Viena 440, Berlin 0.02, Praga 5.05.

TELEGRAME.

Criza guvernului belgian.

BRUXELA. — Guvernul belgian a căzut pe chestiunea militară. Primul ministru a înaintat demisia cabinetului.

Căderea guvernului spaniol.

MADRID. — Primul ministru Guera și-a înaintat azi demisia pe motiv că președintele Camerei, a refuzat să conducă ședințele în care se discută chestiunea marocană.

ecte care să se poată prezenta în mod desăvârșit în fața unui public cu veche educație teatrală. Rugăm deci, să li-se explice tuturor acelor tri fugind de muncă și făcând pe artiști, cred că idealul este o gască bună de jupuit și să le spue murit și tare că liga regătenilor din Ardeal și ane se va opune din răspuneri tuturor cabotilor care vor veni prin aceste ținuturi să comomita vechiul regat.

Măine o rugăminte și pentru onorata comisie atrală arădană. I. D.

Dela Palatul Cultural.

Duminică, în 3 Decembrie a avut loc la Palatul Cultural a III-a Săzătoare Culturală, pentru sărbătorirea zilei de 1 Decembrie 1918. Cod de sub conducerea dlui Lipovan a cântat „Răiască Regele”, după care d. prof. D. Gherman vorbit despre Unitatea Națională.

În cadrele unui tablou alegoric care reprezenta Unirea, dsoara Siclovan a declamat frumos cântecul „Ostasilor ardeleni” de M. Rădulescu.

În locul dnei Geni Oprea, care și de astădată găsit pretexte de a nu urma făgăduiala dată, dlul Lipovan a încheiat săzătoarea cu „La-fa Gintă”.

STIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii.

Mercuri: „Evreica” (Ab. A) cu concursul Emeric Răcz.

Joi: „Carmen” (Ab. B.)

Vineri ora 4 d. m.: „Mireasa din Hamburg”, ora 8 (Ab. C.)

Sâmbătă: 7 și jum. „Târgul de păpuși” (Ab. A); ora 10 și jum. „Hora dragostei”.

Duminică: 3 și jum. „Slovacul ciur”; ora 7 și jum. „Târgul de păpuși” (Ab. B.); ora 10 jum. „Hora Dragostei”.

Olga și Teddy vor apărea pe scena Teatrului Orășenesc în „Schimbul”.

Emeric Răcz, bas, va apărea, Mercuri seara „Evreica”. Apariția pe scena Teatrului orășenesc a dlui E. Răcz e așteptată cu vin interes. În rolul lui Eleazar va cânta tenorul W. Kertész, care a avut în anii din urmă frumoase succese în Arad. În rolul titular va cânta Z. Várady cântăreț.

Joi seara se va reprezenta „Carmen” cu Horăh Miji în rolul principal. Rolul tenorului îl avea W. Kertész. Piesa va câștiga mult prin rol de băoți de sub conducerea maestrului M. Any.

Pentru respectarea limbii Statului.

— O ordonanță a primăriei. —

Primăria orașului a dat ieri următoarea ordonanță:

Începând cu ziua de azi toate programele la teatru, cinematografe, serbări, concerte etc. și orice reclamană neguțătorească, chiar și afișele în care se publică știrile din diferite ziare, ficiale, fic streine, și cari se afișează prin diferite arti ale orașului, precum și indicarea prețurilor, alimentelor și mărfurilor se va face în locul în limba română și numai în locul al doilea în limba maghiară cu litere mai mici, neputându-se admite, ca în publicațiile de folul celor de s, și în general a acelor, cari sunt expuse vâului marelui public, limba Statului să fie pre-vată.

Cei cari nu se vor conforma acestei ordonanțe și fi pedepsiți conform legii.

10%

Mare senzație!

a hotărât, cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul nou să acorde până la sfârșitul lui Decembrie

încă 10 procente din prețurile scăzute

a tuturor mărfurilor ce le are în depozit.

M134

10%

Magazinul Missir

Guvernul portughez a demisionat.

LISABONA. — Guvernul Portugaliei și-a dat demisia în urma votului de neîncredere dat de parlament.

„Numerus Clausus” la Univ. din București.

BUCUREȘTI. — În rândul studenților universitari din București s'a produs o mișcare pentru introducerea sistemului „Numerus Clausus”. Între studenți este mare agitație pe această chestiune și sunt temeri că se vor produce în curând turburări asemănătoare celor dela Cluj.

Prințul Andrei a părăsit Grecia.

ATENA. — Prințul Andrei a părăsit teritoriul Greciei.

Demisia guvernului sârb.

BELGRAD. — Primul ministru Pašić și-a înaintat demisia.

Regele a primit demisia și a însărcinat cu conducerea guvernării până la rezolvirea crizei tot vechiul cabinet.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA
Cenzurat: Dr. MAGER.

No. G. 8916/20—1922.

Publicație de Licitație.

Pe baza deciziei Judecătoriei de ocol Arad nr. de mai sus cuprinse în favoarea lui Sigism. Schwartz contra lui pentru suma de 5000 lei capital și accesorii. Interese 6% dela 10 Iulie 1921. Spese staverite de prezent în 561 lei 50 b. Mobilele pretuite în 8100 lei se vor vinde la licitație în Arad în str. Consistorului nr. 33 în ziua de 7 Decembrie 1922 d. m. la orele 3.

Arad, la 17 Noembrie 1922.

Indescifrabil, exec. jud. reg.

Nr. actului 285—1922.

Publicațiune.

Subscrisul notar public anunță, că o garnitură de mașină de înblățit, folosită, care se află în curtea domeniului de sub nr. 1—4 situată pe teritoriul comunelor Aldești și Voivodeni, constă din următoarele obiecte: 1 locomobil de 8 HP. fabricație Clayton-Schuttlevort și o mașină de înblățit fabricația fabricii de mașini M.A.V. și toate rechizitele și instrumentele aparținătoare în baza paragrafului 306 al codului comercial, se va vinde prin licitație, pe lângă plată în numerar în ziua de 7 Decembrie a. c. p. m. la orele 3, în comuna Aldești, la primăria acestei comune.

Ca vadiu se va depune la mâna notarului public în funcție, înaintea începerii licitației, suma de 10.000 lei.

Cumpărătorul este obligat ca mobilele susmenționate imediat după licitație a le prelua și a le duce.

Ineu, la 30 Noembrie 1922.

Ikrieh mp., notar public.

Aviz!

Aduc la cunoștință cunoscuților și a on. public, că în casa din

Strada Brancoviciu (f. Lăzar V.) No. 3.
am deschis o

prăvălie de coloniale și delicatese

unde totdeauna se află coloniale și delicatese de primă calitate. — Serviciu prompt.

Reg binevoito ul sprijin:

Josif Gábor.

Banca Românească

Su ursala Arad

caută funcționari destoinici, de naționalitate română cu pregătiri comerciale: (școală comercială superioară). Oferte se vor înainta personal, Direcțiune BĂNCEI ROMÂNEȘTI, Sucursala Arad.

Aducem la cunoștința on. public, că începând cu ziua de 2 Decembrie, în fiecare zi și Duminică înainte de masă în

Restaurantul Cornul Vânătorului

va concerta orchestra lui David Kozák din Brașov. Vineri alee de Podgorie, mâncări gustoase; dejunuri. Serviciu prompt.

Sâmbăta și Duminica deschis până dimineața.

Cu deosebită stimă:

Filip Szalpéter și v. d. Sebestyén
fosta proprietară a restaurantului Pannonia. Ha18

Cețiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA”

Cel mai modern inst. tipografic din Arad:

TIPOGRAFIA CONCORDIA

Societate pe acți Str. Romanului 1a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru autorități, bănci și societăți, precum și invitații pentru logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. — Serviciu prompt.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ SOC. ANON. IN CLUJ

Capital societar:
Lei 50,000.000

FILIALA
ARAD.

Fond de rezervă:
Lei 16,000.000

Legături directe cu străinătatea.

Mare magazii de mărfuri la toate filialele

EXPORT-IMPORT

Secția de mărfuri și Secția de cereale

importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri coloniale de băcănie, textile, cereale și produse economice.

Secția de bancă și Secția industrială

se ocupă cu tot felul de afaceri bancare, finanțează, naționalizează creiază noi ramuri de industrii.

Secția de organizare și Secția Americană

face acțiunile și propaganda cavenită, dau grătit informații și state binevoitoare tuturor acelor, cari li se adresează ASIGNAȚIE CECURI AMERICANE, DOLARI precum și libele de depunere de alte bănci străine se primesc spre încasare, aducându-se banii la cheltuielă și eliberându-se imediat libel de depunere.

Pentru Depuneri spre fructificare dăm az

în cont curent 50/o
pe libel de depunere cu abdicere reglementară 5-60/o
pe libel de depunere cu termen fix de un an și după sume mai mari 6 1/20/o
Impozitul (Darea) după interese o plătește banca.

Dolari, asigurate și cecuri americane se primesc spre încasare, și depunerile primesc spre păstrare și fructificare sub cele mai favorabile condițiuni la:

Banca Centrală, Cluj str. Regina Maria No 6.
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Iulia”)
Banca Centrală, Filiala Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Bény-tér No 3)
Banca Centrală, Filiala Hateg. (fosta bancă „Hatlegana”)
Banca Centrală, Filiala Oradea-mare, (fosta bancă „Sentinelă”)
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Căminului No 7. II.
Banca Centrală, Filiala Turda, (fosta bancă „Arieșana”)
Banca Centrală, Filiala Bistrița (fosta bancă „Bistrițana”)

Sprijiniți BANCA CENTRALĂ căci este

Cel mai mare institut industrial și comercial al nostru, înființat cu capital românesc-ardelenesc. — Prin muncă neobosită și-a creat în scurtă vreme un de frunte, între băncile din întreaga România Mare